

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2023-2024

12 MAART 2024

STUDIEBEZOEK
Jeugdhuis Tongeluk

SAMENVATTEND VERSLAG

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport
uitgebracht door mevrouw Carla DEJONGHE

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden: mevrouw Lotte Stoops, voorzitter, de heer Mathias Vanden Borre, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Els Rochette

Toegevoegd lid: de heer Jan Busselen

Verontschuldigd: de heer Pascal Smet, de heer Pepijn Kennis, de heer Guy Vanhengel

Dames en heren,

De Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport bracht op dinsdag 12 maart 2024 een terreinbezoek aan Jeugdhuis Tongeluk te Ganshoren.

Mevrouw Carla Dejonghe wordt aangeduid als verslaggever.

1. Verwelkoming, voorstelling en gedachtewisseling

De delegatie werd ontvangen door de heer Stefaan Kaberuka en mevrouw Amber Holvoet van Entree.brussels en schepen Philippe Beghin, mevrouwen Nicole Van Den Abbeele en Jana Dekens van het gemeentebestuur van Ganshoren.

Coördinator Stefaan Kaberuka schetst de context van Tongeluk. Na de Covid-crisis er een nieuw bestuur gekomen. Entree.brussels heeft tot taak de jeugdhuisen en hun besturen te ondersteunen. Al vlug bleek dat het nieuwe bestuur van Tongeluk onervaren was en hoofdzakelijk geïnteresseerd was in ravecultuur, grote *soundsystems* en feesten met snelle en luide muziek. Dit leidde vaak tot overlast. Hierover is enkele keren vergaderd met de schepen en het gemeentebestuur om een oplossing te zoeken.

In overleg met de jongeren heeft Entree afspraken gemaakt: de gemeente zou ingelicht worden wanneer er feesten gepland worden, er zouden afvalcontainers geplaatst worden, een sluitingsuur zou afgesproken worden en het aanbod van activiteiten zou gediversifieerd worden. Daar zijn de jongeren deels mee aan de slag gegaan, maar er bleven klachten van overlast. Entree.brussels was daarover ontgoocheld en begrijpt ook de bezorgdheid van het gemeentebestuur. Spijtig genoeg is de vertrouwensband tussen de jongeren, Entree en het gemeentebestuur verbroken. In november 2023 heeft Entree.brussels de beslissing van het gemeentebestuur ontvangen dat de huurovereenkomst met Tongeluk wordt opgezegd. De opzegtermijn bedraagt 6 maanden. Wat daarna zal gebeuren is onduidelijk. Zowel Entree als het gemeentebestuur hebben de bedoeling om een doorstart te maken. Hierover zijn nog geen concrete afspraken gemaakt.

Jeugdhuisen De Rivieren en Tongeluk zijn opgericht door broers van schepen Philippe Beghin. Hij heeft een emotionele band met het jeugdhuis. Tongeluk bestaat ongeveer 25 jaar. De gemeente is eigenaar van het gebouw en heeft het destijds volledig gerenoveerd. Tot aan de coronacrisis kende het jeugdhuis een bloeiende werking. Na de crisis heeft een nieuwe jonge groep Tongeluk overgenomen.

De heer Philippe Beghin is in juni 2022 schepen geworden. Twee weken later werd hij op een zondagmorgen opgebeld door de burgemeester, die samen met een zestal politiemensen naar het jeugdhuis was gegaan. Bij zijn aankomst trof hij een aantal jongeren aan in comateuze toestand. Pas rond 14.30u zijn de laatsten wakker geworden. Zij zijn de politiemensen beginnen uitschelden en hebben zelfs geprobeerd om op hen te plassen.

De schepen had toen beter de raad van de burgemeester en de politie opgevolgd en het jeugdhuis onmiddellijk gesloten. In plaats daarvan heeft hij de jongeren alsnog een kans gegeven. Op een jaar tijd zijn er een zevental vergaderingen geweest met het

gemeentebestuur, de VGC, Entree.brussels en de jongeren. Tijdens alle vergaderingen kwamen telkens dezelfde problemen naar voor: druggebruik, binnen roken en lawaaioverlast tot in de blokken een paar honderd meter van het jeugdhuis verwijderd.

Elk weekend ontving de schepen berichten van verontruste bewoners i.v.m. overlast. Zelfs de gebruikers van de volkstuintjes hadden te lijden onder het lawaai. Op een bepaald moment is er een opruimactie geweest, wat hem hoop gaf. Toen hij op inspectie kwam, lag het afval echter buiten opgestapeld zodat de mensen geen toegang meer hadden tot de volkstuintjes.

Het is zijn doel dat Tongeluk opnieuw een jeugdhuis wordt, toegankelijk voor iedereen en niet voor een select groepje. Iedereen moet er activiteiten kunnen organiseren. Al 2 jaar zijn de fuiven van de Chiro, scouts en scholen er niet kunnen doorgaan omdat de ruimte onbruikbaar is.

Tijdens het werkbezoek in december 2023 was er afgesproken dat de huurders, samen met Entree.brussels, ervoor zouden zorgen dat er zo vlug mogelijk herstellingen zouden uitgevoerd worden, waarna er overleg zou volgen om een doorstart te kunnen maken. De herstellingen zijn echter nog niet gebeurd.

N.a.v. de vraag om uitleg in de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport op 12 december 2023 verduidelijkt de schepen dat eerst de huurder de gevraagde herstellingen dient uit te voeren vooraleer de gemeente werken start.

Er wordt vermeld dat er op 18 maart 2023 een overleg was tussen de VGC en de jongeren. Entree was toen niet aanwezig, niettegenstaande dat lang op voorhand was afgesproken.

De heer Stefaan Kabureka reageert dat mevrouw Amber Holvoet op die dag ziek was. Mevrouw Amber Holvoet protesteert tegen de suggestie alsof ze geen moeite zou doen voor de begeleiding van de jongeren en het jeugdhuis.

Schepen Philippe Beghin repliceert dat hij niet beweert dat Entree.brussels of mevrouw Holvoet geen tijd zouden steken in Tongeluk. Hij benadrukt nogmaals de wil van de gemeente en hemzelf om het jeugdhuis te kunnen heropstarten. Hij benadrukt dat de overeengekomen herstellingen, waaronder zeker de sanitaire installaties, eerst moeten uitgevoerd zijn.

Hij besluit dat mevrouw Amber Holvoet heel wat energie in het jeugdhuis gestoken heeft, maar dat zij er spijtig genoeg alleen voor staat. De jongeren die Tongeluk bestuurden, hebben haar in de steek gelaten. De schepen komt zelf afval opruimen. Hij gaat niet akkoord dat de gemeente met de vinger wordt gewezen. Nogmaals spreekt hij de hoop uit dat er in een positieve sfeer kan samengewerkt worden om tot een doorstart te komen.

Mevrouw Nicole Van Den Abbeele heeft het gevoel dat de ploeg die het jeugdhuis had overgenomen na corona veel te jong was. Dit heeft o.m. als gevolg dat er dingen gebeurd zijn die de gemeente niet kan toelaten. Zij meent dat er alleen een heropstart kan komen als er een nieuwe, krachtige ploeg is die kan rekenen op een sterke begeleiding. Het gaat immers telkens over een groep jongeren die in de eerste plaats activiteiten en fuiven willen organiseren, maar die niet altijd de regels kennen om bijvoorbeeld een contract op te stellen. De gemeentelijke diensten hadden nochtans voorbeelden hiervan ter beschikking gesteld. Maar de jongeren

hebben er geen gebruik van gemaakt. De nieuwe ploeg moet voldoende omkaderd worden om een jeugdhuis te leren runnen.

Mevrouw Amber Holvoet bevestigt dat de jongeren het voorbeeld van huurcontract nooit gebruikt hebben.

Alle activiteiten die door het jeugdhuis worden georganiseerd, moeten doorgegeven worden aan het gemeentebestuur, verduidelijkt **mevrouw Nicole Van Den Abbeele**. Het schepencollege dient hiervan kennis te hebben. Zij pleit tot slot voor een structurele begeleiding van een nieuwe ploeg.

Raadsvoorzitter mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels) hoort vooral de wens om het jeugdhuis open te houden, maar wel met respect voor afspraken. Zij stelt voor om te focussen op pistes voor een nieuwe start. Zij deelt de bezorgdheid van het gemeentebestuur voor de veiligheid en de relatie met de buurt. Tegelijk stelt ze vast dat zowel Entree.brussels als de gemeente pech gehad hebben met de jongeren die het jeugdhuis bestuurden. Er zijn immer heel wat jongeren die verantwoordelijkheid kunnen opnemen en een jeugdhuis uitbaten. Tongeluk is een begrip onder Brusselse jongeren en ze hoopt dat er een doorstart komt.

De uiteenzettingen hebben **de heer Jan Busselen (PVDA)** meer inzicht gegeven in het wantrouwen dat er gegroeid is tussen de partijen. Hij wijst erop dat er vroeger ook dingen gebeurden in jeugdhuizen die ontoelaatbaar waren. De jeugd moet evenwel de kans krijgen om fouten te maken en te groeien. Ondersteuning is nodig. De vraag is hoe de VGC en de gemeente kunnen samenwerken omdat te realiseren, zodat de jongeren hun ding kunnen doen.

Commissielid Mathias Vanden Borre (N-VA) is bezorgd dat Tongeluk zou verdwijnen. Plekken voor jongeren staan onder druk, maar blijven broodnodig. Hij begrijpt dat er een conflict bestaat m.b.t. dit jeugdhuis en dat er een groep jongeren is die keer op keer afspraken niet gerespecteerd hebben. Niemand betwist dat. Hij betreurt dat dit tot een vertrouwensbreuk geleid heeft tussen Entree en het gemeentebestuur. Hij hoopt dat dit niet het einde betekent voor Tongeluk en rekt op een doorstart. Zeker bij de opstartfase zal de VGC een sterkere ondersteunde rol moeten opnemen. Maar hij rekt eveneens op het gemeentebestuur. Tot slot valt het hem op dat het jeugdhuis 25 jaar geleden gerenoveerd werd, maar vandaag is het terug aan een opknapbeurt toe.

Het is positief om de standpunten uit eerste hand te kunnen horen i.p.v. ze te vernemen via de pers, vindt **commissielid Carla Dejonghe (Open Vld)**. Zij hoopt dat het werkbezoek een open dialoog tussen de partijen mogelijk maakt. Zij begrijpt dat het gebouw in oorspronkelijke staat moet hersteld worden en vraagt wat de stand van zaken is. Tot slot wil ze weten hoe Entree.brussels en het gemeentebestuur de toekomst zien.

Coördinator Stefaan Kabureka is blij dat men naar de toekomst wilt kijken. Entree engageert zich om de afgesproken werken uit te voeren. Hiervoor zal FIX vzw op 22 april 2024 komen werken. Hij gaat ervan uit dat alles vanaf dan klaar zal zijn om een doorstart te maken. Hij wijst erop dat Entree.brussels die werken financiert. Tot nog toe zijn er vooral opruimingswerken uitgevoerd.

Dit weerhoudt Entree niet om nu al na te denken over een toekomstproject. Concreet betekent dit dat er moet uitgemaakt worden of er een overeenkomst komt tussen de gemeente en een nieuwe groep jongeren, of tussen de gemeente en Entree.brussels die dan jongeren zal begeleiden om activiteiten te organiseren in het jeugdhuis. Tot slot wijst hij erop dat, wanneer er een nieuwe overeenkomst is, het enige tijd zal vergen om terug activiteiten op te starten. Hij pleit ervoor om niet te wachten tot alles is afgewerkt, maar om nu al te starten met het overleg voor een nieuw project.

Om meer inzicht te krijgen in de manier hoe Entree.brussels werkt en hoe de jeugdhuisen functioneren, vraagt commissievoorzitter Lotte Stoops hoe een dergelijke werking concreet wordt opgestart. Zij heeft begrepen dat de huidige groep heeft afgehaakt. De wil bestaat om verder te gaan. Wat is daarvoor nodig? Entree.brussels heeft niet zozeer een sturende rol, wel een ondersteunende en omkaderende rol. Wat is er concreet nodig om een groep jongeren aan te moedigen en te begeleiden om een jeugdhuiswerking te organiseren?

Iedereen moet beseffen dat de burgemeester verantwoordelijk is voor datgene wat gebeurt in de gemeente, verduidelijkt **mevrouw Nicole Van Den Abbeele**. Als er iets voorvalt in dit jeugdhuis, omdat er te weinig regels zijn of omdat er geen goede afspraken gemaakt zijn, dan is hij verantwoordelijk. Op dit ogenblik is er geen huisreglement in Tongeluk, net zoals er geen contract is om de zaal te verhuren. Mocht er iets gebeuren zullen hierover vragen gesteld worden om de verantwoordelijke aan te wijzen. Het is noodzakelijk om bindende afspraken te maken, alles op te ruimen en alles administratief en reglementair te regelen vooraleer men kan starten met een nieuwe werking.

Mevrouw Els Rochette wil weten op welke manier de jeugdverenigingen beroep kunnen doen op ondersteuning van de gemeente.

Deze ondersteuning is heel ruim, antwoordt **mevrouw Nicole Van Den Abbeele**. Het gaat van het uitlenen van materialen tot administratieve ondersteuning, bijvoorbeeld voor het opmaken van een contract of reglement. In het verleden werden voorbeelden van jeugdhuis De Rivieren doorgestuurd.

Entree biedt eveneens ondersteuning bij het opmaken van reglementen, overeenkomsten, uitbaten van de bar of het opmaken van een budget, vult **de heer Stefaan Kabureka** aan. Die dingen zijn ook gebeurd met de bestuursploeg, maar misschien is dit niet bij het gemeentebestuur geraakt. Die rol zou Entree.brussels graag verderzetten in Tongeluk.

Mevrouw Amber Holvoet verduidelijkt dat er heel vaak met de jongeren overlegd werd om hen op de regels te wijzen. Het is voor haar niet mogelijk om effectief na te gaan of die regels gerespecteerd worden tijdens activiteiten. Zij pleit ervoor om het beleid samen uit te stippelen met de jongeren.

Commissielid Carla Dejonghe (Open Vld) wijst erop dat er een verschil is tussen een reglement en een beleid. Er is een wettelijk kader voor het gebruik van alcohol, net zoals er wettelijke bepalingen zijn voor het verhuren van lokalen. Dat moet vastgelegd worden in reglementen en gebeurt liefst vooraf. Het beleid, bijvoorbeeld over de omgang met de buurt, kan nadien worden uitgewerkt samen met de jongeren. Drugs zijn verboden door de wet, dat moet niet meer besproken worden.

De heer Jan Busselen (PVDA) vermoedt dat er een reglement bestaat. Hij wil weten wat daarin staat en wat er moet verbeterd worden. Daarnaast vraagt hij zich af of FIX ook de geluidsisolatie zal aanpakken. Dat zou problemen inzake overlast kunnen oplossen. Hiervoor zijn er wel middelen nodig.

De heer Stefaan Kabureka meldt dat er samen met FIX gefocust wordt op het uitvoeren van de reparaties om het gebouw terug klaar te maken voor een jeugdhuiswerking. Na deze ingrepen zal het budget op zijn. Entree.brussels is bereid om mee te onderzoeken hoe er kan geïsoleerd worden, maar beschikt niet over de nodige middelen om dat uit te voeren.

Mevrouw Jana Dekens wijst erop dat wanneer men zich beperkt tot een 'normaal' geluidsniveau, er opnieuw fuiven kunnen georganiseerd worden. Dat was vroeger zo, zonder overlast voor de burens.

Commissievoorzitter Lotte Stoops (Groen) vraagt of Entree ervaring heeft met het sluiten van een overeenkomst met een gemeente om daarna een jeugdhuiswerking te organiseren. **Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld)** wil weten of het een optie is om een dergelijke formule toe te passen in Ganshoren.

In Jette heeft Entree.brussels een overeenkomst met de gemeente voor jeugdhuis De Branding. Jeugdwerkingen en actieve jongeren staan niet in voor het algehele beheer van het jeugdhuis, maar vragen de sleutel om er activiteiten te organiseren. De resultaten van deze formule zijn positief. Dankzij extra middelen vanuit de Vlaamse Gemeenschap heeft Entree wel meer mogelijkheden om De Branding mee te runnen.

Het gemeentebestuur heeft geen positieve feedback gekregen vanuit Jette over de huidige werking van De Branding, zeggen **de dames Nicole Van Den Abbeele en Jana Dekens**. Zij vinden dat de samenwerking met Entree.brussels moeizaam verloopt en staan sceptisch tegenover een rechtstreekse samenwerkingsovereenkomst.

Schepen Philippe Beghin vult aan dat het gemeentebestuur op een bepaald ogenblik eraan dacht om zelf de infrastructuur te verhuren aan verenigingen die er feesten of fuiven willen organiseren en op die manier te onderzoeken hoe jongeren kunnen gevonden worden die een eigen werking kunnen uitbouwen. Er werd gespeeld met de idee om dat vanaf mei te doen, maar daarvoor had de infrastructuur nu in orde moeten zijn. Dat is niet het geval. Daarnaast was het gemeentebestuur op zoek naar mogelijke andere partners. De schepen meent dat de VGC daarin een belangrijke rol moet spelen. Hij bevestigt nogmaals de bedoeling dat er opnieuw een jeugdhuis komt.

Mevrouw Nicole Van Abbeele benadrukt dat er in Ganshoren verschillende organisaties zijn, zoals Chiro, scouts of KWB, die zoeken naar een plek voor een fuif of een evenement. In afwachting dat er een nieuwe vzw Tongeluk zal opgericht worden, heeft de gemeente de bedoeling om voorlopig het gebouw zelf te verhuren. Het is evenwel de bedoeling dat er een nieuwe vzw komt die het jeugdhuis in handen kan nemen.

De heer Stefaan Kabureka vermeldt dat hij in november ll. een heropstartplan aan het gemeentebestuur heeft bezorgd. Daarin stond een tijdslijn voor de opruiming van het gebouw en overleg met mogelijke partners (buurtbewoners, politie, gemeente, ...). Hierop is geen

reactie gekomen. Dat maakt het voor Entree.brussels niet gemakkelijk om verder te werken. Hij is nog steeds bereid om samen hier een jeugdhuiswerking uit te bouwen.

Mevrouw Nicole Van Den Abbeele wijst er nogmaals op dat het gemeentebestuur wil dat alles opgeruimd is en dat de herstellingswerken zijn uitgevoerd vooraleer er een doorstartplan opgemaakt wordt. De opruiming duurt evenwel langer dan voorzien.

De schepen betreurt dat hij in de pers heeft moeten vernemen dat er een heropstartplan was. Pas nadat hij dat heeft laten weten aan Entree, heeft hij dat voorstel ontvangen. Ondertussen stelt hij vast dat het jeugdhuis zich nog steeds in dezelfde toestand bevindt als in november.

De heer Stefaan Kabureka vindt het op zijn beurt spijtig dat er nooit overlegd is over het plan van Entree.brussels.

Is er nog bereidheid bij de gemeente om samen met de VGC en Entree.brussels te onderzoeken of het jeugdhuis kan heropgestart worden, vraagt commissievoorzitter Lotte Stoops.

Schepen Philippe Beghin antwoordt hierop positief. Hij stelt als voorwaarde dat er eerst moet opgeruimd worden en de afgesproken herstellingswerken moeten uitgevoerd zijn. Het is jammer dat dit voortdurend wordt uitgesteld.

Commissievoorzitter Lotte Stoops (Groen) voelt een enorme verzuring van de sfeer tussen de partners. Zij pleit ervoor dat de VGC een actieve rol opneemt. Entree.brussels beschikt over heel wat ervaring en kennis m.b.t. jeugdhuizen in dit gewest. Die deskundigheid kan zeker gebruikt worden in Ganshoren om tot een positief resultaat te komen. Voorwaarde is wel dat de partners met een positieve ingesteldheid rond de tafel willen zitten.

Het is vooral belangrijk dat er blijft gepraat worden, meent **commissielid Mathias Vanden Borre (N-VA)**. Hij hoopt dat er vandaag een stap in de goede richting gezet is en dat er hoop is voor een toekomst.

Mevrouw Nicole Van Den Abbeele betreurt dat Entree in de steek gelaten werd door de jongeren van het jeugdhuis. Zij twijfelt niet aan de inspanningen die geleverd zijn, maar de afspraken die gemaakt zijn, moeten worden nageleefd. Pas daarna kan gepraat worden over een doorstart.

De schepen drukt de bereidheid uit om een gesprek aan te gaan op basis van een concreet en realistisch toekomstplan voor het jeugdhuis. Hij drukt de uitdrukkelijke wens uit om tot een open dialoog te komen.

Tot slot dankt **commissievoorzitter Lotte Stoops (Groen)** iedereen voor het gesprek. Zij hoopt dat FIX tijdig zal starten met de werken en dat er een dialoog wordt opgestart voor een nieuw jeugdhuis. Tongeluk is een begrip en een vaste waarde en moet een toekomst hebben.

*De verslaggever,
Carla DEJONGHE*

*De voorzitter,
Lotte STOOPS*